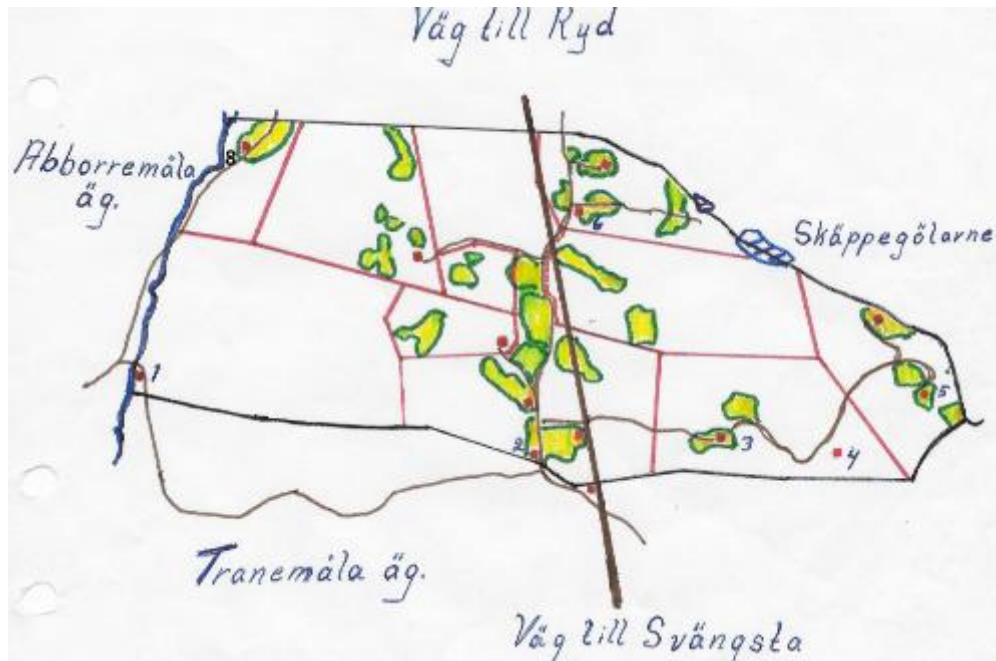

Humlemåla - Torpinventering

- Nr 1 Bäckaskogstorpet**
- Nr 2 Johan Danielssons torp**
- Nr 3 Stensnäs**
- Nr 4 Ljungryda torpet**
- Nr 5 Knoppatäppet**
- Nr 6 Båtsmannatorpet nr 145 Hummer**
- Nr 7 Marknadsplatsen**
- Nr 8 oxehall**

Framtagen av Ringamåla Hembygdsförening, Per-Ove Olsson

Humlemåla - Torpinventering

Humlemåla by

Enligt 1583 års jordebok kallades byn för Humblemalle, namnet har troligen uppkommit av Humleodling eller Humlegård, i dagligt tal blev namnet uttalat "Homlamåla".

På 1500-talet var Humlemåla ~~var~~ underlydande Kompersmåla gård, vilket i sin tur tillhörde Bergkvara Gods, vilket ägdes av Johan Sparre. År 1599 blev godset indraget till Kronan.

På 1700-talet skatteköptes Kompersmåla av Brukspatron Daniel Broms och Köpman Olof Fahlén, vilka anlade ett pottaska bruk där. När sedan Kompersmåla gård år 1873 blev till salu, förvärvade Sven Larsson, en sväger till Lars Månsson, Tranemåla, hela Kompersmåla gård dit även Humlemåla tillhörde.

Det var också vid denna tidpunkt som Lars Månsson i Tranemåla, blev ägare till Humlemåla, och blev således underlydande Tranemåla. Strax söder om nuvarande länsgräns emellan Blekinge och Kronobergs län har varit marknadsplats båda sidor om vägen, den gamla sträckningen av Holiändarevågen. Gården, tidigare torpet Marknadsbacken, som ligger strax intill kallas än idag för Marknadsbacken.

Sista marknaden hölls här troligen i början av 1800-talet

Folkmängden i Humlemåla var 1770	22 personer
1815	14 "
1825	27 "
1845	7 "
1872	14 "

Nr 1 Bäckaskogstorpet

Torpare	Magnus Petersson	född 1832 i Almundsryd församling	död 1907
Hustru	Maria Karlsdotter	född 1835 i Almundsryd församling	död 1907
Barn	Anna Kristina	född 1863	
	Johan Erik	född 1866	
	Carl Johan	född 1869	
	August	född 1872	till Amerika 1902
	Matilda	född 1874	till Danmark 1901
	Hilda	född 1874	död 1918
	Ida Carolina	född 1879	till Danmark 1902

Familjen kom från Abborremåla 1881 och blev torpare i Humlemåla till 1907, då de båda dog med en veckas mellanrum, sonen övertog då torpet, se nedan.

Sonen	Carl Johan	född 1869
Hustrun	Johanna Jönsdotter	född 1870 i Asarum församling
Barn	Nanna Jonsson	född 1902

Carl Johan och Hanna gifte sig 1909, deras dotter flyttade 1925 till Motala, De flyttade till Tranemåla 1936.

Humlemåla - Torpinventering

Nr 2 Johan Danielssons torp

Torpare	Johan Danielsson	född 1843 i Almundryd församling
Hustru	Hanna Håkansdotter	född 1833 i Almundryd församling
Foster Barn	Johan Oskar Peterson	född 1886 i Bräkne-Hoby församling kom hit 1893.

De var torpare mellan 1876-1924.

Mellan 1924 – 1927 bodde här

Torpare	Sven Adolf Karlsson	född 1874 i Almundryd församling
Hustru	Helen Persdotter	född 1876 i Almundryd församling
Barn	Hilda Evelina	född 1899
	Blenda Carolina	född 1901
	Axel Julius	född 1903
	Sven Herman	född 1906
	Ture Manfrid	född 1909

Torpet som blivit en gård köptes 1927 av Elof Karlson, se nedan.

Bonde	Elof Karlsson	född 1896 i Ringamåla församling
Hustru	Edit Viktoria Johansson	född 1900 i Ringamåla församling
Barn	Elsa Viola	född 1931 gift med Erik Johnsson
	Anna Ragnhild	född 1938 gift med Janne Brorsson

Nr 3 Stensnäs

Torpare	Måns Andersson	född 1851 i Kyrkhult församling
Hustru	Elin Petersdotter	född 1842 i Almundryd församling
Barn	Bernt	född 1876
	Emma Christina	född 1880
	Olof	född 1882 till Kristianstad 1911
	Ida	född 1884 till Danmark 1903
	Eva	född 1887 till Halmstad 1913

De flyttar in 1879.

Ny torpare blir

Torpare	Carl Johan Carlen	född 1869 se torp Nr:1
Hustru	Johanna Jönsson	född 1870 i Asarum församling
Foster dotter	Nanna Jansson	född 1902 i Ringamåla församling

Carl-Johan och Johanna gifter sig 1909 och flyttar dit.

Huset säljs vidare på 1930-talet till Bernt Svensson, vidare till Hilding Svensson Kullemåla, slutligen till Ivan Karlsson Högaböke som monterar ned det och flyttar det till Högaböke. Nuvarande ägare Vivan Rundqvist

Nr 4 Ljungryda torpet

Torpare	Sven Andersson	född 1834 i Almundryd församling
Hustru	Hanna Bengtsdotter	född 1838 i Almundryd församling
Barn	Carl Johan	född 1861
	Blenda Carolina	född 1867 till Danmark 1889
	Sven Adolf	född 1874
	Martin	född 1880

Familjen kom från Al-Ryd 1879 till Humlemåla. Hanna dör 1902, Sven dör 1903, på torpet.

Humlemåla - Torpinventering

Sonen Sven Adolf blir Morfar till Sven Åke Svensson (före detta kommunalrådsordförande) i Karlshamn

Nr 5 Knoppatäppet

Torpare Ingemar Bengtsson född 1778 i Mörrums församling

Hustru Märta Sonesdotter född i Asarum församling

Troligtvis bodde båtsman Ingemar Bengtsson Hummer här efter att han blivit avskedad och fått flytta från båtmanstorpet 1821 till sin död 1928

Nr 6 Båtsmannatorpet, Nr: 145 Hummer

Båtsman 1 Olof Bengtsson Hummer född 1761

Han var Båtsman 1790 – 1795.

Båtsman 2 Ingemar Bengtsson Hummer född 1778 i Mörrum församling

Hustru Märta Sonerdotter född 1772 i Asarum församling

Barn Håkan född 1797

Bengta född 1802

Elin född 1805

Inga född 1807

Karl född 1816

Han var Båtsman 1795 – 1821.

Båtsman 3 Nils Magnusson Hummer född 1802 i Asarum församling

Han var Båtsman 1821 - 1831

Båtsman 4 Peter Nilsson Hummer född 1805 i Kronobergslän

Han var Båtsman 1834 -1835

Båtsman5 Erik Karlsson Hummer född 1808 i Asarum församling

Hustru Johanna Jönsdotter född 1810 i Asarum församling

Barn Hanna född 1833

Karl född 1835

Ingeborg född 1836

Han var Båtsman 1836 – 1838.

Båtsman 6 Johannes Petersson Hummer född 1814 i S. Sandsjö församling

Hustru Hanna Håkansdotter född 1824 i Asarum församling

Barn Karl Johan född 1850

August född 1852

Sven Julius född 1854

Johanna född 1857

Karolina född 1859

Han var Båtsman 1841 – 1859

Båtsman 7 Bengt Olsson Hummer född 1831 i Jämshög församling

Hustru Sissa Persdotter född 1830 i Härlunda församling

Han var båtsman 1859 – 1871

Båtsman 8 Karl Svensson Hummer född 1851 i Almundsryd församling

Humlemåla - Torpinventering

Hustru	Johanna Svendotter	född 1844 i Asarum församling
Barn	August	född 1875
	Helga Julia	född 1878
	Sven Johan	född 1880
	Martin	född 1884

Han var den siste Båtsmannen. Båtsman 1871 – 1890

In flyttade 1893

Vagnsmakare	Johannes Johansson	född 1860 i Almundryd församling
Hustru	Maria Olasdotter	född 1871 i Asarum församling
Barn	Alma Teresia	född 1896
	Hilda Evelina	född 1901
	Jenny Carolina	född 1903
	Ernst Fabian	född 1906

Huset brann ner ca.1925. En man som hette Eknam anklagades för att ha anlagt branden

Nr 7 Marknadsplatsen

Från Al-Ryd kom 1879

Torpare	August Karlsson	född 1859 i Almundryd församling
Hustru	Ida Kristina Andersdotter	född 1863 i Almundryd församling (Sömmerska)
Barn	Karl Viktor	född 1888
	Ester Susanna	född 1890 till Höganäs
	Johan Arvid	född 1894
	Ernst Fabian	född 1895 till Amerika 1912
Pigan	Anna Sofia Karlsdotter	född 1856 i Almundryd församling. Kom dit 1881
Hennes o.ä.	Johan Albin	född 1882. dräng i byarna runtom
Hennes o.ä.	Jenny Elise	född 1886. till Almundryd 1905

Pigan Anna Sofia dör 1890, barnen blir då fosterbarn hos August och Ida

De var torpare här till 1927 då deras son

	Johan Arvid Karlsson	född 1894 i Ringamåla församling
Hustru	Anna Katarina Magnusson	född 1893 i Almundryd församling
Barn	Eva Margit Kristina	född 1927
	Rune Evald	född 1930
	Åke Lennart	född 1932.

På denna plats hölls marknad,(därav namnet) den första år 1769.

Varje Torparhustru i Humlemåla omkring sekelskiftet 1900, ålades att spinna ett halvt pund lin vardera, ungefär 4,3 kg till Tranemåla gård. Enligt Fru Hilda Svensson, Pieboda som tjänade på Transmåla gård i sju år.

Torp Nr:8 oxehall

Torpare	August Svensson	född 1872 i Asarum församling
Hustru	Matilda Johansson	född 1899
Barn	Agda Elvira	född 1900
	Johan Albin	född 1903
	Ernst Sigvard	född 1906

Humlemåla - Torpinventering

Torparkontrakt för August Karlsson på Marknadsplatsen

Kontrakt

Till drängen August Karlsson upplåter jag på 10 års besittningsrätt räknat från den 25 mars, torpet Marknadsbacken under Humlemåla mot följande villkor.

1. Torparen får till sin nytta och bästa bruka den till sagda torp befintliga jord efter dels gamla gränser till åker och äng, men betesmarken är något utvidgad åt söder i vittnes närvaro.
2. Torparen är ansvarig för den till honom upplåtna jordens ordentliga hävd. Hus och hägnaders vidmakthållande i laga stånd och måste härvid fullgöra vad jordägaren vid hållen syn föreskriver, då hus och hägnadsmaterialer få efter anvisning tagas på jordens ägo.
3. På tider som av jordägaren vid varje års början bestämmer skall torparen årligen utgöra 120 fullgoda mansdagsverken och 30 fullgoda kvinnodagsverken på egen kost samt egna arbetsverktyg, dagsverken börjar om sommaren klockan 4 och om vintern klockan 6 på morgonen och till solens nedgång, med nödiga fristunder och spisning och vila så som förut varit brukligt. Då torparen gagnar gårdens ökar eller redskap skall han därför vara vårdnadsansvarig. Skulle så påfordras är torparen pliktig att utgöra legodagsverken vid gården emot i orten gällande ersättning.
4. Torpets skatter och onera som och brandstolavgift för huset skall av torparen erläggas.
5. På gården växande lin efter 1/3 skäppa linfrö utsäde, för varje torp, skall gemensam med gårdens övriga torpare vid tillsägelse rensas, ryskas, repas, bredas, brytas och schäktas, samt årligen var för sig låta väl spinna 20 skålpund blånor, efter det prov som anvisas. Slarvas med spånaden påläggas annan fullt motsvarande arbete. Skulle torparen utebliva från uppbudat dagsverke, skall han för varje sådan förseelse utgöra ett straffdagsverke, därest icke sjukdom som ej kunnat i förväg anmälas, varit hindret vållande.
6. Getter får icke på villkor finnas hos torparen ej heller hans svin släppas lösa.
7. Till nödig vedbrand skall torparen efter anvisning upphämta till förfall liggande skogsavfall och ris.
8. Torparen är berättigad att hösta 300 kärvar löv, vartill användes buskar kring åkrar och mossar på 6 alnar omkring, samt för övrigt att uppkvasta skogen på torpet allt efter jordägarens utsyning. Ek och aspräd eller plantor får ej huggas eller skadas.
9. Torparen som ej annorlunda än efter jordägarens utsyning är berättigad hugga någon slags skog, vara pliktig att ingen skogsåverkan å torpet eller dess närhet göres av annan person, vid av den ersättning som han för sådan skogsåverkan mot annan person kan leda i bevis var å gårdens ägo skedd.
10. Torparen får icke hos sig skattskrivna andra personer än den jordägaren tillåter, ej heller hos sig hysa främmande personer, eller upplåta de åt honom lämnade hus till dansnöjen eller andra onödiga folksamlingar.
11. Foder får icke under någon slags förevändning från torpet bortföras ej heller gödsel av vad slag det vara må. Hösten före avflyttning från torpet, skall all den öppna jorden såväl åker som mosse väl höstdrivas så att jorden blir fri och ren från ogräs.
12. Torparen måste såväl vid fullgörandet av sina skyldigheter som för övrigt ådagalägga trohet, lydnad och flit, samt ställa sig till noggrann efterlevnad de i förestående kontrakt föreskrivna villkor, vid detsamma förlust utan föregående uppsägning, men med dessutom ömsesidig uppsägelse därav vara tillåten som det skall göras före nyår, till avflyttning den 25 nästkommande mars.

Tvenne lika lydande exemplar av detta kontrakt äro underskrivna varav ägaren och torparen behåller var sitt.

Tranemåla den 10 november 1879
Lars Månsson

Framtagen av Ringamåla Hembygdsförening, Nils-Erik Svensson och Kalle Karlsson, utifrån torpvandringar, material som Per-Ove Olsson samlat på sig, samt släktuppgifter från gamla kyrkböcker via ArkivDigital. Torpen som är beskrivna ovan är utmärkta av Ringamåla Hembygdsförening.